РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ
Уп1 Бр. 03-349
13.11 2023 година
С к о п ј е

Врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија" бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр.42/20, 77/21 и 154/23), а во врска со член 14 од Законот за медиуми („Службен весник на Република Македонија" бр.184/13 и 13/14), точка 15 од Упатството за исполнување на обврските за импресум и информации достапни за корисниците, арх.бр.01-4443/1 од 09.10.2018 година, точка 7 и 14 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст) арх.бр.01-4139/1 од 07.11.2022 година, Писмениот извештај за извршен административен надзор арх.бр.10-3653/1 од 04.10.2023 година и Заклучокот бр.02-4077/6 од 10.11.2023 година, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на 36-та седница одржана на 10.11.2023 година, го донесе следното

Решение
за преземање мерка – јавна опомена

1. ЈАВНО СЕ ОПОМЕНУВА ЕФ-ЕМ 90,3 - СПОРТСКО РАДИО ДООЕЛ увоз – извоз Скопје, заради извршена повреда на член 14 од Законот за медиуми (ЗМ), на начин што радиодифузерот во рамките на својот радио програмски сервис емитуван на 5-ти септември 2023 г., ниту на најавна ниту на одјавна шпица не ги објави податоците за импресум во целините од радиовести, насловени: „Спортски вести на 90,3 ЕФ-ЕМ".

Повредата од став 1 од оваа точка, специфицирана е во Писмениот извештај за извршен административен надзор, арх.бр.10-3653/1 од 04.10.2023 г., кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

2. МУ СЕ НАЛОЖУВА на ЕФ-ЕМ 90,3 - СПОРТСКО РАДИО ДООЕЛ увоз – извоз Скопје, во рок од 20 (дваесет) дена од денот на приемот на ова Решение, да го усогласи своето работење со одредбите од ЗМ.

3. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по решението.

4. Ова Решение е конечно, а како ден на негово донесување се смета денот на неговата заверка во Архивата на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (Агенцијата).

О б р а з л о ж е н и е

Агенцијата врз основа на член 29 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (ЗАВМУ) и член 29 од Законот за медиуми (ЗМ), надлежна е да врши административен надзор на работењето на издавачите на медиуми од аспект на усогласеноста на нивното работење со обврските утврдени со членовите 6, 8, 14 и 15 од ЗМ.

Во согласност со член 23 став 1 алинеја 1 од ЗАВМУ, Советот на Агенцијата презема мерка - јавна опомена согласно со овој Закон, во случаите кога е извршена повреда или

прекршување на одредбите од ЗАВМУ и подзаконските акти донесени врз основа на истиот Закон, како и на условите и обврските утврдени со дозволата и други акти на Агенцијата.

Во согласност со член 29 став 2 од ЗМ, мерките кои Агенцијата како надлежно регулаторно тело може да ги преземе, а кои се утврдени во ЗАВМУ, соодветно се применуваат и во случај на повреда на одредбите од ЗМ.

Според членот 14 од ЗМ, издавачот на медиумот е должен на видно место за секој поединечен носител на содржина (на пример примерок од печатен медиум и телевизиска емисија) да обезбеди објавување на следниве податоци: назив и адреса на седиштето и уредништвото на издавачот на медиум, име на одговорното лице на издавачот на медиум, име и презиме на одговорниот уредник, односно уредниците во согласност со внатрешната организација на уредништвото и назив и адреса на печатницата и датумот на печатење или препечатување, како и бројот на печатени примероци, кога се работи за печатен медиум. За радиодифузери погоре наведената обврска се применува на тој начин што податоците се објавуваат на почеток или на крајот на аудио/аудиовизуелните програми. Издавачот на медиум е должен на соодветно место за секоја содржина да ги објави следниве податоци: име и презиме на авторот на објавениот прилог, име и презиме на лицето, односно фирмата носител на авторски права за објавените содржини, освен во печатениот медиум и радио програмите, датум на продукцијата (месец и година) кога се работи за аудио/аудиовизуелно дело, потекло на аудио/аудиовизуелното дело, а доколку делото е создадено од независна продукција и информација за истото, името на правното, односно името и презимето на лицето кое го чува користеното културно добро или архивско дело, односно соодветната репродукција и името на издавачот на медиум од кој е преземен програмскиот прилог или исечок од програмскиот прилог, освен ако со меѓусебен договор поинаку не е уредено.

Согласно точка 15 од Упатството за исполнување на обврските за импресум и информации арх.бр.01-4443/1 од 09.10.2018 г. (Упатството), во случаите кога се емитуваат уредувачки целини од куси радиовести (флеш вести покуси од 5 минути), доволно е на одјавната шпица да се објават следниве податоци: името и презимето на уредникот на конкретното издание на вестите, името и презимето на спикерот/новинарот, името и презимето на лицето задолжено за техничкото водство на емисијата, датум на продукцијата (ден, месец и година), името на друг субјект од кој е преземен одреден прилог или дел од прилог, освен ако со меѓусебен договор не е уредено поинаку.

Во рамките на своите законски надлежности, Агенцијата преку Секторот за програмски работи, на 4-ти октомври 2023 г., изврши редовен административен надзор (мониторинг) на радиопрограмскиот сервис на ЕФ-ЕМ 90,3 - СПОРТСКО РАДИО ДООЕЛ увоз – извоз Скопје, емитуван на 5-ти септември 2023 г., на регионално ниво, при што констатираше прекршувања на член 14 од ЗМ. Имено, со надзорот е констатирано дека спротивно на точката 15 од Упатството во целините од куси радиовести насловени: „Спортски вести на 90,3 ФМ", ниту на најавна ниту на одјавна шпица не беа објавени: името и презимето на уредникот на конкретното издание на вестите; името и презимето на спикерот/новинарот; името и презимето на лицето задолжено за техничко водство на емисијата; датумот на продукцијата (ден, месец и година) и името на друг субјект од кој е преземен одреден прилог или дел од прилог, освен ако со меѓусебен договор не е уредено поинаку.

Повредата од точка 1 од ова Решение, специфицирана е по датум, наслов на емисија, период на емитување (почеток и крај) и опис во Писмениот извештај за извршен административен надзор, арх.бр.10-3653/1 од 04.10.2023 г., кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

Согласно член 23 став 3 од ЗАВМУ, Советот на Агенцијата до ЕФ-ЕМ 90,3 - СПОРТСКО РАДИО ДООЕЛ увоз – извоз Скопје, на 09.10.2023 г., испрати Допис наш арх.бр.10-3653/2 од 09.10.2023 г. со кој му го достави Писмениот извештај за извршен административен надзор, арх.бр.10-3653/1 од 04.10.2023 г., со цел во рок од 7 (седум) работни денови од денот на приемот на дописот, до Советот на Агенцијата да достави изјаснување во писмена форма за стореното прекршување на одредбите од ЗМ. Дописот беше уредно примен од страна на радиодифузерот на 10.10.2023 година. Во предвидениот рок, ЕФ-ЕМ 90,3 - СПОРТСКО РАДИО ДООЕЛ увоз – извоз Скопје, не се изјасни за стореното прекршување на одредбите од Законот. Советот на Агенцијата на седницата одржана на 10.11.2023 г., го разгледа предметниот Писмен извештај и заклучи на ЕФ-ЕМ 90,3 - СПОРТСКО РАДИО ДООЕЛ увоз – извоз Скопје да му се изрече мерка – јавна опомена.

Следствено на напред наведеното, врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од ЗАВМУ, а во врска со член 14 од ЗМ, точка 15 од Упатството за исполнување на обврските за импресум и информации достапни за корисниците, точка 7 и 14 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст), Писмениот извештај за извршен административен надзор арх.бр.10-3653/1 од 04.10.2023 г. и Заклучокот арх.бр.02-4077/6 од 10.11.2023 г., поради констатирано непочитување на одредбите од ЗМ, утврдено во точка 1. на ова Решение, Советот на Агенцијата на седницата одржана на 10.11.2023 г., донесе Решение со кое јавно се опоменува ЕФ-ЕМ 90,3 - СПОРТСКО РАДИО ДООЕЛ увоз – извоз Скопје, со кое му се наложува во рок од 20 (дваесет) дена од денот на приемот на ова Решение да го усогласи своето работење со одредбите од ЗМ. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, Агенцијата ќе изврши контролен надзор, со цел да утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

Согласно член 24 од ЗАВМУ, ова Решение е конечно и против него радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Врз основа на горе наведеното, се донесе решение како во диспозитивот.

Прилог (1):

1) Писмен извештај за извршен административен надзор, арх.бр.10-3653/1 од 04.10.2023 г.

Агенција за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги,
Претседател на Советот,

Лазо ПЕТРУШЕВСКИ

Правна поука: Против ова решение радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Доставено до:

- ЕФ-ЕМ 90,3 - СПОРТСКО РАДИО ДООЕЛ увоз – извоз Скопје;
- Управителот на ЕФ-ЕМ 90,3 - СПОРТСКО РАДИО ДООЕЛ увоз – извоз Скопје;
- Одговорното лице на програмата во ЕФ-ЕМ 90,3 - СПОРТСКО РАДИО ДООЕЛ увоз – извоз Скопје;
- Секторот за правни работи и јавни набавки;
- Секторот за програмски работи и
- Назначените лица во Агенцијата за водење на уписникот Уп1.

Забележливо е дека - со исклучок на целините насловени „*Спортски вести на 90,3 ЕФ-ЕМ*" и „*Македонска спортска сцена*" - сите други горенаведени информативни целини од радиовести се – <u>спонзорирани</u> –, но сепак, реализацијата не им се третира како спротивна на членот 54, став 5 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (<u>*забрана за спонзорирање вести*</u>), затоа што се сметаат за – „рубрики" – вмремени во содржината од двата долги <u>забавно-информативни програмски појаса</u>, за кои, пак, земени како целина – спонзорството е дозволено. Дополнително, „рубриките", емитувани во релативно утврдени термини од програмата, најчесто не се однапред снимени, туку се дел од подготвен или од импровизиран, контекстуално поврзан говор на водителите, а нивната содржина, пак, воопшто не се однесува на – *информирање за политика во спортот како општествена сфера на (можен) интерес*, туку најчесто се сведува на вести од спортот третиран како – шоу-бизнис, спортска статистика, или како – натпреварувачки организирана физичка култура, и тоа не нужно поврзани со теми и со настани од домашната спортска сцена.

8. Опис на прекршувањето:

Спротивно на членот 14 од Законот за медиуми, радиопрограмскиот сервис на ЕФ-ЕМ 90,3 СПОРТСКО РАДИО ДООЕЛ увоз-извоз Скопје, на 5 септември 2023 година, ниту на најавна ниту на одјавна шпица не ги објави податоците за импресум во целините од радиовести, насловени: „<u>Спортски вести на 90,3 ЕФ-ЕМ</u>".

9. Предлог мерка:

Советот на Агенцијата да донесе решение за изрекување мерка јавна опомена на ЕФ-ЕМ 90,3 СПОРТСКО РАДИО ДООЕЛ увоз-извоз Скопје, и во согласност со точката 7 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка бр.01-4139/1 од 07.11.2022 година, да му наложи во рок од 20 дена од денот на приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за медиуми; и

- Да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзорот (радиодифузерот) постапил по изречената мерка јавна опомена (во целост, делумно или не постапил), по истекот на рокот определен во поединечниот акт (решение), донесен од страна на Советот на Агенцијата.

Сектор за програмски работи